

Jäädvustamine

Mis Sind ümbritsevast pärimusest (vanem folkloorne pärimus, traditsioonid, kaasaegsed teisenenud tavad ja tähtpäevad, linnalood, sotsiaalmeedias ringlevad meemid, videod jne) vääriks tulevaste põlvete jaoks **jäädvustamist**? Miks?

Kas oled **kogunud** rahvaluulet/pärimust, jäädvustanud enese või kellegi teise mälestusi, väljendeid või (murde)keelt, elulugusid? Miks Sa seda teed? Kuidas Sa selleni jõudsid?

Kas oled neid kirjapanekuid/salvestusi **teistega jaganud** või saatnud mõnda muuseumi või arhiivi?

Kas Sind **ennast** on keegi **küsitlenud** või Sinult kuulnud pärimust kirja pannud?

Mis on Sinu **sõnum** tänasele ja tulevasele pärimusekogujale?

*Mis on Sinu sõnum
tänasele ja tulevasele
pärimusekogujale?*

Ootame kaastöid **e-kirjaga** kratt@folklore.ee, **veebilehel** kratt.folklore.ee või **postiga**: Eesti Kirjandusmuuseum, Eesti Rahvaluule Arhiiv, Vanemuise 42, 51003 Tartu, märksõna PÄRIMUS ELUS

NB! Vastustele tuleb lisada ka **nõusolek** kaastöö arhiveerimise ja kasutamise kohta
<https://www.folklore.ee/era/kysitus/nousolek2026.pdf>

Lisainfo: Kadri Tamm, ERA peaarhivaar (e-post: kadri.tamm@kirmus.ee) või rahvaluule arhiivi uurijasaal (tel 737 7730).

Pärimus elus ja mälus

Eesti Rahvaluule Arhiiv kogub oma juubeliaasta eel märkamisi, mälestusi ja tõlgendusi pärimuse osast igapäevaelus, arusaamu pärimuse kandmisest ja edasiandmisest kaasajal, meenutusi ja mõtteid talletamisest ning soovitusi tulevastele kogujatele. Ootame kaastöid 2026. aasta jooksul.

Jaak Põldmäe kirjutab Katarina Vilperilt rahvaluulet 1958. a. aprillis.
Foto A. Põldmäe. ERA, Foto 3643

Kontserdiküllastaja Riidajas Ants Tauli löötspillimängu jäädvustamas 2022. a.
Foto Ülar Mändmets. ERA, DF 43712

Pärimuse mõiste ja kokkupuuted pärimusega

Mis on juhtinud Su **tähelepanu** pärimusele? Mis on teravdanud Su pilku (mõni lauluhimuline seltskonnahing või sõnaosav lugude rääkija peres, sõpruskonnas; pärimusega tegeleja või pärimuse koguja; nostalgia igapäevaelust kadunud inimeste või nähtuste suhtes; meemid, muu internetifolkloor)?

Kuidas mõtestad pärimust tänapäeva maailmas erinevaid (sh elektroonilisi) suhtluskanaleid silmas pidades? Kas pärimus on pigem väiksemas seltskonnas leviv (pere, sõpruskond, töö- ja koolikaaslased jne), pigem rahvuse ja/või etnilise allrühma traditsioon (nt eesti pärimus, hiidlaste pärimus)? Hoopis üleilmne, rahvusvaheline?

Mida õpetatakse/õpetati rahvaluule ja pärimuse kohta **koolis**? Kas see erineb Sinu arusaamast? Palun selgita. Mida arvad pärimuse kajastamisest **meedias**, kas oled tajunud muutusi (ajalehed, tele ja raadio, tänapäevased kanalid ja platvormid)?

Pärimus, folkloor, rahvaluule, rahvakultuur, tavad ja kombed, traditsioonid, (kultuuri)päränd... Milliseid sõnu Sina meelsamini kasutad? Kas ja mille poolest nende **sõnade tähendus** Sinu arust erineb?

Millised pärimusega seotud raamatud/etendused/filmid, pärimusmuusika-teosed või esinejad on Sulle meeldinud, millised mitte, ja miks? Kas oled neist saanud **inspiratsiooni**? Milline osa oli seejuures pärimusel endal, milline illustratsioonidel, tõlgendusel, esitusel?

Milliseid kokkupuuteid pärimusega pead oma elus **kõige olulisemaks**, väärtuslikumaks? Kas mingit laadi pärimus on Sulle enda päritolu- ja kuuluvustunde seisukohalt oluline identiteedi allikas?

Kas Sul tuleb meelde mõni juhtum, kus oled pidanud pärimuslikku käitumist, tegutsemis-, ütlemis- või mõtteviisi iganenuks, **sobimatuks**, kahjulikuks või kriminaalseks? Kas pärimuses leidub midagi, mida Sinu arvates ei peaks edasi andma, ei tasu praktiseerida ega ka kirja panna?

Pärimusega tegelemine

Kas tunned ennast vastutavana mingit laadi traditsioonide, kultuurinähtuste **elushoidmise** eest? Mida oled teadlikult teinud selleks, et säiliks ja kanduks edasi pärimuslik maailmavaade, igapäevased tegevused, uskumused ja hoiakud, mõni laul, jutt, komme, rituaal, ütlemine, žest, retsept vm. Jutusta.

Proovi meenutada juhtumeid, kus Sa ise oled olnud pärimuse **looja** – mida oled püüdnud kas teadlikult edasi anda või mis on lihtsalt perekonnas, kogukonnas, rahva seas käibele jäänud.

Kas oled huvitatud **pärimuspaikadest**, oled neid looduses otsinud, tähistanud, pildistanud või filminud, käinud selle suunitlusega matkadel või ise radu rajanud? Palun kirjelda.

Kas oled tegelnud **suguvõsa**, kohaliku ajaloo jne uurimisega?

Kas oled (olnud) mõne **pärimusringi** või folkloorirühma liige?

Kas oled kunagi kasutanud Eesti rahvaluulekogusid, külastanud **arhiive**? Mis eesmärgil ja kuidas?